

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 17

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

13 de mayo - 13. maja 1993

„Slovenci za danes“

Pod tem naslovom že dalj časa objavlja gospa Zora Tavčar svoje intervjuje z različnimi osebnostmi v zamejstvu in zdomstvu in sicer v tržaški reviji MLADIKA. V zadnji lanski številki ter v prvi letošnji je objavila daljši razgovor z našim sodrušnikom pisateljem ZORKOM SIMČIČEM. Še pred podelitvijo letošnje nagrade iz Prešernovega sklada, ki jo je za literaturo prejel pisatelj Simčič, je ljubljansko Delo ponatisnilo razgovor skoraj v celoti.

Čeprav razgovor prinaša predvsem autobiografske podatke in pisateljeve misli o literaturi, pa vsebuje tudi vrsto vprašanj in odgovorov, ki presegajo zgolj literarno območje in ki bodo zanimali tudi bralce v naši skupnosti. Te dele objavljamo:

Kje in kako ste dočakali začetek vojne in potem revolucije? Ste se kmalu opredelili do Osvobodilne fronte? Kaj vas je odvrnilo od nje: že komunistično vodenje OF ali šele terorizem? Slišala sem, da vam je revolucija vzela kar dva brata. Sklepam, da mora biti „sprava“ za vas težje sprejemljiva kot za koga, ki ni bil tako težko prizadet. Nekateri menijo, da bo spravo prinesel šele čas, ko bosta današnja partizanska in domobranska generacija legli v grob. Kaj pravite k temu? Se vam ne zdi, da bo to dvojno gledanje ostalo do konca slovenske zgodovine?

Bila je cvetna nedelja. Pri maši se srečava s prijateljem in čez nekaj ur sva že prostovoljca v jugoslovanski armadi. Nemški vpad nas dobi, ko se v Zagrebu že uniformirani in oboroženi (?) pripravljamo na srečanje z Nemci. Potem — razsulo, pa ustaši, ki nas zapro, pljuvajo na nas. Nato vrnitev v Slovenijo — tudi ta je pustila sled v mojem prvencu —, potem nekajdnevno skrivanje na Gorenjskem in zatem — Lju-

bljana ter nadaljevanje študija. Ko se prično racije, me odpeljejo Italijani v Gonars — v sosednjem šotoru bivata Balantič in Tršar... — odkoder se čez nekaj mesecev vrnem napol slep in pri svojih 180 centimetrih z 49 kilami teže...

Kateri Slovenec — vsaj kar sem jih jaz poznal — ni bil proti okupatorju? Kdo ne za kako osvobodilno organizacijo? Ni bilo treba biti otrok iz družine, ki je pobegnila pred italijanskimi fašisti in bila od Nemcev preganjana... Toda dovolj je bilo, da nisi bolehal na revolucionarni romantiki, da so se ti kmalu pričele kazati pege tudi na OF in kasneje vsa — kruta resnica. In to je postajalo vedno jasnejše, pa čeprav si imel znanca, ki so vstopili v OF iz resnično narodnoodvobodilnih namenov. Dokončni udarec v oči sem dobil ob umoru akademika Kiklja, ki sem ga dobro poznal še iz Maribora. Vsak dan sva se srečala v Ljudski kuhinji na Streliški ulici in tako tudi na dan, ko so ga ubili — in to komaj nekaj metrov od mene. To je bilo prvič v življenju, da sem videl koga ubijati in koga umreti. Jaroslav Kikelj. Čist človek. Slovenec, ki bi za slovenstvo in krščanstvo dal življenje, fant, ki ga dolga leta poznam — kako verjeti, da je izdajalec? Še posebej, kako verjeti njim, ki so ga likvidirali, če dan zatem sošolec-komunist prinese v razred fotografijo Kiklja v... fašistični obleki! Pogledal sem jo, zmajal z glavo. Pa se tudi nasmehnil sošolcu, ko sem mu namignil, da je obleka fašista osvetljena z desne, Kikljev obraz pa z leve. „Ti! Pazi se!“ mi je zagrozil.

Da, eden mojih bratov, bil je inženir kemije, je padel na Primorskem, kamor je — kolikor drugih sinov nekdanjih primorskih beguncev — odšel, da slovenstvu spet Nad. na 4. str.

Informacije iz Slovenije

Št. 27 - 3. maja 1993

1. Vodja poslanske skupine SKD Nace Polajnar je na časninarski konferenci predstavil pobudo stranke za ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije, ki naj bi raziskala množične poboje in ugotovil, kdo je odgovoren za te zločine. To zahtevo namerava stranka doseči na isti način kot je bila ustanovljena komisija, ki raziskuje nepravilnost v poslovanju nekaterih podjetij, se pravi, da bo zbrala podpise najmanj 30-ih poslancev ter tako omogočila nadaljevanje že začetega dela. Prav tako se je zavzel, da se postopek sprejema proračuna s poslovníkom natančneje določi.

2. Na kongresu, ki so ga imeli 24. aprila, so se v Narodno demokratični stranki odločili za združitev s Slovenskimi krščanskimi demokrati ter tako postali kriolo znotraj SKD. Novi predsednik krila je postal prof. Andrej Umek, prorektor Mariborske univerze. Na časninarski konferenci je pozdravil velikodušno in daljnovidno ponudbo SKD, ko je takoj po volitvah predlagala takojšnjo združitev desnih strank. Nekateri so se pred kongresom zelo trudili, da bi NDS čimbolj „podprli“ na njihovi nadaljnji samostojni poti, a so bile njihove namere zelo prozorne. Odločitev NDS je prav gotovo skrbno in resno premišljeno dejanje.

3. 24. aprila je bil sprejet letošnji proračun, v katerem je predvidenih 270 milijard SIT prihodkov in 290 milijard SIT odhodkov. V poslanski skupini je prevladovalo stališče, da je višina proračuna zgor-

nja meja, ki se naj ne povečuje, saj je predvideni proračunski primankljaj prevelik. Pri delu proračuna namenjena kmetijstvu smo izbrali večji znesek od prvotno odobrenega za sofinanciranje izvoza. Sprejem proračuna smo pogojevali tudi čimprejšnjim sprejetjem zakona, ki naj bo usmerjen v domačo kmetijsko proizvodnjo. Temu se je vlada zavezala s posebnim sklepom.

4. Mednarodni tajnik Leon Marc se je na povabilo britanske konservativne stranke in fundacije Price Waterhouse udeležil dvodnevne konference na temo Protiudarec komunistov v bivših komunističnih deželah. Konference na jugu Anglije so se udeležili predstavniki krščanskodemokratskih ali sorodnih strank iz vseh nekdanjih komunističnih držav. Poleg predavanj uglednih britanskih strokovnjakov za Vzhodno Evropo in privatizacijo so udeleženci predstavili položaj v svojih deželah in stranke, iz katerih prihajajo. Leon Marc se je pogovarjal o nadaljnji svetovalni pomoči britanske konservativne stranke oz. fundacije Westminster SKD-ju na področju izobraževanja.

5. Izobraževanje pa uspešno poteka tudi doma. Tako so se pred prvim majem zbrali v Gozdu Martuljku udeleženci, ki bodo prevzeli nalogo inštruktorjev v pripravah na lokalne volitve. Seminar smo organizirali v sodelovanju s Politično akademijo na Dunaju.

Jakob Štunf,
Služba za stike z javnostjo

Zunanjepolitični stiki ministra Lojzeta Peterleta

od 1. do 30. aprila 1993

Vodil je posvet s predstavniki 17 obmejnih občin o določitvi meje s Hrvaško (1. 4.). Govoril je ob otvoritvi 2. slovensko-madžarske geografske konference (1. 4.).

Pogovarjal se je z danskim poslanikom ob poslovilnem obisku v Ljubljani (1. 4.).

Podpisal je v Luksemburgu sporazume o sodelovanju Evropske skupnosti s Slovenijo, finančni protokol in deklaracijo o političnem dialogu (5. 4.).

Obiskal je v Strasbourgu najvišje organe Sveta Evrope (6. 4.).

Sprejel je na delovnem obisku izraelskega veleposlanika (6. do 8. 4.).

Poslal je članicam Varnostnega sveta in generalnemu sekretarju OZN pismo o slovenski pobudi za reševanje krize v BiH.

Sprejel je delegacijo zunanjega odbora češkega parlamenta (9. 4.).

Udeležil se je in deloma vodil delovno

srečanje z vodji diplomatsko konzularnih predstavništev Slovenije in se posvetoval o strategiji in učinkovitosti slovenske zunanje službe (13. in 14. 4.).

Udeležil se je v Kopenhagenu konference o gospodarskem sodelovanju Srednje in Vzhodne Evrope z ES (13. in 14. 4.).

Pogovarjal se je v Ljubljani z gospodarsko delegacijo Brazilije (18. do 24. 4.).

Prejel je papeško bulo o podelitvi odlikovanja Pija XII. v Ljubljani (19. 4.).

Udeležil se je žalnih slovesnosti ob smrti turškega predsednika in se sestal s predstavnikom vlade (21. 4.).

Sestal se je v Ankari s predsednikom Republike Kazahstana (21. 4.).

Obiskal je Veliko Britanijo, kjer je podpisal vrsto sporazumov in se srečal s pomembnimi vladnimi in gospodarskimi osebnostmi (22. do 24. 4.).

Sprejel je predsednika vlade in zunanjega ministra Liechtensteina na obisku v Ljubljani (25. 4.).

Sestal se je v Baslu (Švica) s predsednikom kantonalne vlade (26. 4.).

Srečal se je v Gradcu z deželnim glavarjem avstrijske Štajerske (26. 4.).

Odprl častni konzulat v Gradcu (26. 4.). Sprejel je predstavitevno pismo odpravnika poslov BiH v Sloveniji (29. 4.).

Obiskal je v Bratislavi najvišje predstavnike Slovaške (30. 4.).

V Velikem Mlačevu na Dolenjskem so vaščani postavili spominski križ pobitim žrtvam komunistične revolucije z jasnimi in pogumnimi napisom.

VOJAKOM SLOVENSKE NARODNE VOJSKE BORCEM PROTI KOMUNIZMU POBITIM MED DRUGO SVETOVNO VOJNO IN POMORJENIM PO NJEJ
V SAMOSTOJNI SLOVENSKI DRŽAVI POSTAVILI SORODNIKI LETA 1993

STANKO JEREBIČ

Pan, ajenjo y un librito

Discurso, pronunciado en la Feria del libro en la presentación de la cultura eslovena, durante el acto dedicado a Eslovenia

Lamentamos mucho no poder exhibir en esta hermosa feria el primer libro esloveno, pues nos ha quedado un solo ejemplar que se guarda celosamente en Ljubljana, orgullosa capital de la República de Eslovenia. Se trata de Catechismus, de la autoría de Primož Trubar. Este primogénito esloveno ha sido impreso en 1550. Luego, en 1584, vio la luz una traducción completa de la Biblia al esloveno. Esto significa que los eslovenos, cuya independencia política es reciente, cuentan con largos siglos de pujante desarrollo cultural.

En el siglo XVII se instaló en Ljubljana la universidad jesuítica; en 1701 fue fundada la Sociedad Filarmónica (algunos años antes que la de Londres o la de Berlín) que fue sede de la Primera Academia Científica. A partir del romanticismo, cuando se publican las primeras poesías del poeta esloveno por excelencia, France Prešeren, toma auge la producción artística y poética, entrelazada con los valores del milenario arte popular autóctono.

Los eslovenos tenemos grandes hombres en los más diversos campos; entre otros a un premio Nobel, Pregelj, el gran general Maister, prestigiosos representantes eclesiásticos, tales como el obispo Slomšek, considerado como padre de la Iglesia pero también de la escuela eslovena, y tantos otros. Todo ellos fueron nuestros hombres ilustres. Pero fueron los poetas y los escritores quienes gozaron entre nosotros del prestigio otorgado a los próceres. Los monumentos, cipos y estelas de Eslovenia son erigidos en honor a los poetas y escritores íntimamente ligados al espíritu nacional.

En los años treinta apareció en Londres y Nueva York el libro "The native's return" del autor Louis Adamich, norteamericano de origen esloveno. Adamich trata de familiarizar a sus lectores con las características típicas de su raza. Pero las expresiones suyas que más llamaron la atención, fueron: "...gradualmente fui comprendiendo algo que ya se me había dado a conocer en mis años mozos, que la principal industria eslovena, después de la agrícola, es la cultura. En Ljubljana había siete librerías tan importantes como los comercios dedicados a las industrias del hierro, las manufacturas

y las farmacias, todas ellas extensamente surtidas con literatura no sólo eslovena sino de todas partes de Europa. Sus clientes procedían de los más diversos estratos sociales. La mayoría de las calles de nuestro país llevan nombres de poetas, literatos y dramaturgos y lingüistas. El monumento más importante de la capital eslovena está dedicado al poeta Francé Prešeren."

La trama de la historia eslovena está urdida con la literatura. El analfabetismo en el país es inexistente. En todos los hogares, hasta en los más humildes, hay un destacado espacio reservado para los libros y allí están presentados los máximos exponentes de la literatura nacional y mundial.

Un periodista, al volver de su viaje a Eslovenia, expresó: "Si debiese simbolizar con un monumento a una sola persona a Alemania, lo haría perpetuando a un soldado; a Italia la identificaría con un cantor; y a Eslovenia con un niño y un libro en la mano."

Así fue durante siglos, así es hoy y esperamos que lo siga siendo en el futuro.

Distintos son los pueblos del mundo en la hermosa variedad de lenguas y culturas, en la riqueza y diversidad de características, pero una sola es la sabiduría, una sola la verdad.

"Vsak se rodi s hlebom kruha pod pazduho". Cada niño nace con un pan bajo el brazo. La triste y amarga historia sufrida por el pueblo esloveno en las últimas décadas, debido a la guerra y a una revolución sangrienta, un poeta transforma esta máxima en: "Cada niño nace con un pan bajo el brazo, pero también con una hojita de ajeno bajo su lengua". Y en el caso del niño esloveno podríamos agregar también: "...y un librito en la mano."

Millones de veces y en los más diversos idiomas ha sido repetida la expresión que el libro es el mejor amigo del hombre. Y así es. A pesar de que las artes visuales y las visiones no siempre tan artísticas están penetrando cada vez más en nuestras vidas diarias, bregamos por que el libro siga despertando y avivando nuestras mentes y nuestros corazones y que revitalice nuestras almas y nuestros afectos.

Por ello, ¡bienvenido el libro! Por siempre.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Počasi, prav počasi se rešujejo razne neznanke, ki stojijo na poti od tu do 3. oktobra, ko bodo v vsej državi parlamentarne volitve. To nedeljo so radikali rešili svoj predvolilni spor v ključnih okrožjih prestolnega mesta in province Buenos Aires. To je bilo nujno za stranko in tudi precej odločilno za vlado in predsednikove sanje o novi dobi.

KAJ JE VAŽNO

Zapišemo besedi, ki sta prisotni v precej uporabljeni frazi: „To, kar je nujno, nam ne pusti izvesti to, kar je važno.“ V tem vidimo nenehno tragiko političnega življenja v Argentini. Največkrat odločilni moške nimajo jasnih ciljev. Toliko je egoizma in večkrat tudi narcisizma (zagledanosti vase), da se izgubi jasen pogled. Vojaške vlade so nenehno trpele za to boleznijo. Alfonsín tudi, in kaj reči o sedanjem predsedniku. Torej ves napor je usmerjen v samohranjanje na oblasti prej kot v izkoriščanju časa, da se doba vladanja čimbolj izkoristi — za narodov blagor.

Tako vidimo, da bolj skrbijo problemi strankarske narave kot socialne. In to se večkrat, po odločbi usode, maščuje. Zgodilo se je Alfonsínu in sedaj se odigrava bodočnost Menema. Le da so položaji danes različni. Razlika je v priljubljenosti, kajti tedanje volitve so pomenile prvi močan udarec radikalne oholosti, Menem pa upa na prepričljivo zmago v prihodnjem oktobru. Še več, obeta si, da bodo volilci s tako silo potrdili njegov mandat, da bo mogel odtlej naprej izvesti akcijo za ustavno reformo in ponovno predsedniško dobo.

Alfonsín nima take sreče. Njegov povrtek v politično življenje kaže, da ga stranka sicer še vedno upošteva, ni pa njen neomejen gospodar kot za časa predsedništva. Še več, mnogokrat se dogaja, da so prav tisti, ki so mu bili nekoč najbližji, sedaj njegovi največji nasprotniki in je prisiljen iskati zaveznikov v svojih nekdanjih sovražnikih.

Torej se tudi tukaj v notranjih življenjskih strank ponavlja tisto vprašanje: kaj je važno in kaj je nujno. Za Alfonsína je nujno, da se znova postavi na čelo stranke: to je njegov sedanji cilj, pa četudi vsi študiji javnega mnenja, vse ankete kažejo, da to celo škodi radikalizmu samemu. Njegova oseba danes odbija glasove neodvisnega volilca. A zanj in za njegovo politično kariero je nujno, da se vrne na krmilo stranke.

Stvarnost je pokazala, kako je to težko. Res je, da sta prav prestolno mesto in provinca Buenos Aires svojevrstni okrožji, kjer svobodne ideje vejejo sem in tja in člani niso tako uklenjeni v strankarske strukture. To je dopustilo pred nekaj leti, da je v prestolnici De la Rúa pogazil strukturo stranke, ki je bila v rokah alfonsinizma. In isti vzrok je to nedeljo dopustil, da je bil alfonsinizem poražen v glasovanju za listo poslanskih kandidatov in da je prišlo do remija, kar se tiče delegatov v konvencijo stranke. In prav to mesto je Alfonsína najbolj skrbelo. Končno ni važno, če je za nekaj glasov zmagal ta ali oni. Trpel je prestiž bivšega predse-

24. maja v Portorožu. Na vseh teh programih ga bo spremljala slikarska razstava Andreje in Marjetke Dolinar, slikark slovenskega rodu iz Buenos Airesa (kakor ju označuje prospekt).

Tako se je poleg raznih drugih razstav omenjenih rojakinj v Sloveniji — naj omenimo le razstavo v Trzinu v začetku aprila — pridružila tudi ta mednarodna turneja. Prav je, da se vezi, ki so se stkale v Buenos Airesu med slovenskimi kulturniki doma in po svetu tudi v praksi nadaljujejo in potrdijo našo vključenost v slovensko kulturo.

dnika, ki v izjavah sicer lahko govori o povratku na krmilo stranke, a dejansko doživlja v lastnem okrožju spoznanje, da ne slava ne oblast nista večni.

KAJ SEDAJ

Vsi smo vedeli, da bo v prestolnici zmagal De la Rúa. Alfonsinizem je dosegel kakih 27% glasov, s čimer si je zagotovil manjšinsko zastopstvo. Večje vprašanje je bila provinca. Uporna skupina (Casella-Storani), katero je podpiral De la Rúa, ni bila na jasnem, kakšne izgleda ima za uspeh. Struktura stranke je bila v rokah alfonsinizma. Končni rezultat je pokazal, da struktura ni vsemogočna. Kar se poslanskih kandidatov tiče je zmagal Storani in njegovi privrženci nad Alfonsinovim zaveznikom Possejem. Med Alfonsinom in Cassello pa je prišlo do dejanske izenačbe. Eden in drugi sta si pripisovala zmago in v trenutku, ko pišemo te vrstice, izgleda, da je za nekaj glasov zmagal bivši predsednik.

Prepričljiva zmaga enega ali drugega bi položaj dokončno razjasnila. Tako pa bo treba čakati izidov volitev še v drugih provincih in končno na razmerje sil v državni konvenciji. Eno je jasno: če je Alfonsín sanjal o zmagovitem povratku na čelo radikalizma, so mu te sanje padle v vodo. Prav tako De la Rúa ne bo imel lahke poti do predsedniške kandidature leta 1995. In končno se zapleta isti namen (predsedniška kandidatura), ki ga še vedno goji cordski guverner Angeloz, ko sanja o novem spopadu z Menemom.

Opazovanje politike je bistveno tudi šola potrpežljivosti. Kaj enostavno bi bilo, če bi bili vsi rezultati, vsi činitelji jasni in glasni. Tako pa ni pomoči. Le čas v življenju prinese odgovore na vsa vprašanja.

POVSOD ZAPLETI

Opozicija ima svoje probleme. Tudi vlada nima rožnate poti. Po eni strani raste upor proti delavski zakonodaji. Po drugi je poslanska zbornica potrdila zakonski osnutek o privatni pokojnini z najbolj osporavanimi točkami.

Delavska zakonodaja bo problem zase. Kaj težko bo njena pot v parlamentu. Proti njej so se že združili vladni in opozicijski sindikalisti, ki sicer priznavajo potrebo spremembe, toda ne na škodo delavstva. Če skušamo nekoliko brskati po bodočnosti, je sicer možno, da končno zakon potrdijo. A besedilo bo imelo kaj malo podobnosti s tem, o katerem sanja vlada.

Nekaj podobnega se je zgodilo z zakonom o privatizaciji pokojninskega sistema. Poslanska zbornica ga je končno potrdila. Besedilo pa jezi lase vladnim možem. Kaj malo je prvotnega duha. Na primer, pokojninska starost naj bi bila enaka (65 let) za ženske in za moške. Šest poslanc se je uprlo, in zakona ne bi mogli potrditi brez njih. Ostali poslanci so pristali na zahtevo, češ, naj se bodejo v senatu.

In to je nadaljnja pot osnutka. Prišel bo v senat. Vlada upa, da se bo tam mnogo spremenilo, da se zakonu povrne prvotni duh. Zlasti glede polemičnega člena 39, ki je neke vrste valutno jamstvo, ki ga mora dati Državna banka tistim, ki izberjo pokojnino v tej ustanovi. To pa bi dejansko onemogočilo vse ostale pokojninske ustanove, ki jih nameravajo organizirati privatne banke. Enako bi tako valutno jamstvo postavilo Državno banko na rob prepada. Kdo more danes jamčiti, da bo dolar čez 15 ali 20 let imel isto protivrednost pesa kot danes? Vlada upa na senat. Če se to izjalovi, ji končno ostane še veto. In Menemu se ne bo tresla roka.

Vizni režim Slovenije

Po sporazumu z republiko Slovenijo, z nekdanjo SFRJ ali po enostranski odločitvi naslednje države ne zahtevajo za slovenske državljane vizumov ne slovenske potne liste: Alžirija, Avstrija, Belgija, Bogarija, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Češka, Danska, Dominikanska republika, Ekvador, Finska, Francija, Hrvaška, Iran, Islandija, Italija, Japonska, Kolumbija, Liechtenstein, Luksemburg, Madžarska, Makedonija, Maledivi, Malezija, Malta, Monako, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Estonija in Skupnost neodvisnih držav, San Marino, Singapur, Slovaška, Sri Lanka, Španija, Švedska, Švica, Tunizija, Turčija, Vatikan in Velika Britanija s severno Irsko.

Republika Slovenija dopušča vstop brez vizumov državljanom naslednjih držav: Alžirija, Argentina, Avstrija, Belgija, Bolgarija, Bolivija, Bosna in Hercegovina, Ciper, Češka, Čile, Danska, Finska, Francija, Hrvaška, Iran, Irak, Irska, Islandija, Italija, Japonska, Kostarika, Kuba, Liechtenstein, Luksemburg, Madžarska, Makedonija, Malta, Maroko, Mehika,

Monako, Nemčija, Niger, Nizozemska, Norveška, OZN, Poljska, Portugalska, Rumunija, San Marino, Sejšelski otoki, Singapur, Slovaška, Španija, Švedska, Tunizija, Turčija, Vatikan, Velika Britanija s severno Irsko, Zimbabve in Zambija.

Takse na vizume pa so odpravljene med Republiko Slovenijo in naslednjimi državami: Avstralija, Egipt, Estonija, Izrael, Jordanija, Kanada, Kitajska, Latvija, Litva, Mali, Mongolija, Pakistan, Sirija, ZDA, Ruska federacija in Skupnost neodvisnih držav.

Slikarska turneja

V Argentini smo lahko spoznali ob Dnevh slovenske kulture glasbenika Klemena Ramovša. Priznani umetnik ima v Sloveniji več koncertov, prav tako pa prireja tudi turneje po Evropi.

Tako je za letos meseca aprila in maja nastopil svojo turnejo, ko je obiskal 24. aprila Pariz, 6. maja Dunaj in jo bo končal

Pismo DELU o nas

Tajnik Slovenske izseljenske matice (SIM) Janez Rogelj je v Sobotni prilogi Dela v članku z gornjim naslovom navedel toliko neresnic, da mu moram odgovoriti še pred razpravo o razdelitvi sredstev za izseljence, ki bo potekala v državnem zboru in ne v skupščini, kot državni zbor v duhu starih navad še vedno imenuje Janez Rogelj.

V zgoraj omenjenem članku se tajnik SIM zavzema, da bi sredstva, namenjena Slovence po svetu, še naprej ostala v pristojnosti SIM in ne, kot je predvideno v predlogu vlade, da bi sredstva po novem dobil Urad za Slovence po svetu, ki bi jih potem po načelu izdelanih programov delil med tiste organizacije, ki se z izseljenci ukvarjajo. Tajnik SIM ob tem meni, da bi tako razdeljevanje sredstev povzročilo med izseljenci samo nepotrebne razdore, za doseženo delo, pri tem se sklicuje na štiridesetletno tradicijo SIM, pa meni, da je bilo uspešno, saj naj bi pokrilo velik del (80-85 odstotkov?) slovenskega izseljeništv.

Po vseh argumentih SIM, ki sama hvali lastno delo, se bo marsikdo čudil, da je SIM tako proti, da bi sredstva delili na podlagi programov, saj bi pričakovali, da bo organizacija s tako tradicijo in ugledom med Slovenci po svetu z lahkoto opravila s konkurenti, ki se bodo še potegovali za omejena sredstva. Očitno pa je, da se SIM tega boji, in prav ima. Ker sem se pred kratkim vrnil z obiska emigracij v Argentini, naj povem nekaj dejstev, zaradi katerih po mojem mnenju SIM s takim nezaupanjem gleda na bodoča sredstva. Argentina je država, ki pozna dve emigraciji, predvno ekonomsko-politično in povojno politično. Za kako pomemben del izseljenstva gre, pove dejstvo, da je bil Buenos Aires nekaj časa tako rekoč drugo najpomembnejše slovensko kulturno središče na svetu. Takrat je za Ljubljano največ slovenskih knjižnih novitet izšlo prav v Buenos Airesu. Manj jih je denimo izšlo v Mariboru, Celju, da drugod ne govorimo. Za kako kvalitetna dela je pri tem šlo, govori podatek, da je eno takih del letos, s častno zamudo tridesetih let seveda, dobilo Prešernovo nagrado. Da o osnovnih šolah, srednješolskem tečaju, dramskih uprizoritvah, ne nazadnje pa tudi ekonomskem razvoju, pa tudi političnem prodoru slovenske politične povojne emigracije ne govorimo. Pričakovali bi, da bo s tako pomembnim delom slovenskega izseljenstva sodelovala tudi SIM. Pa ni bilo tako, o uspehih te emigracije v reviji SIM Rodna gruda in drugih publikacijah, ki jih izdajala SIM, ni bilo niti enega članka, za SIM ta emigracija ni obstajala, stike je imela SIM v Argentini le z društvom Triglav, ki se ni imenovalo niti slovensko, pač pa slovensko-jugoslovansko. Resnejši interes za povojno emigracijo v Argentini je SIM pokazala šele po volitvah leta 1990, ko je postalo jasno, da tako pomembno emigracijo, ki je od vseh emigracij, ki jih poznamo danes Slovenci, za svoje slovenstvo gotovo največ storila in si prizadevala, ne more več popolnoma ignorirati, verjetno tudi zaradi pričakovanega očitka o nepomoči SIM tako uspešni emigraciji. SIM v odnosu do te emigracije res kaže večjo pripravljenost sodelovanja, a to sodelovanje v velikem delu te emigracije odklanjajo. Preko SIM, ki jo sestavljajo v veliki večini isti ljudje, ki so jo dolga leta ignorirali, ne mislijo sodelovati z domovino, čeprav si sodelovanja z domovino še kako želijo. To dokazujejo ne nazadnje tudi nekateri zelo uspešni obiski in nastopi nekaterih pevskih zboov v domovini, ki so potekali mimo SIM. Vzroki takega nezaupanja politične emigracije so globlji in jih ne bom navajal.

Tako je vsaj v primeru Argentine dejstvo, da je največja ovira na poti normalnega sodelovanja med izseljenci in Slovenijo postala prav SIM, vsaj v veliki večini je tako.

Čudno skrb za izseljence v Argentini stavlja v omenjenem članku pripomba tajnika SIM, češ da je izseljencem v Argentini uspelo poslati na zadnjih volitvah samo šeststo glasovnic, kar naj bi kazalo na nezainteresiranost Slovencev za dogajanje doma.

Namesto da bi se vprašal, zakaj samo šeststo, želi s številko prikazati nazainteresiranost emigracije v Argentini za Slovenijo. Ker sem bil ravno v času slovenskih volitev v Argentini, lahko povem, da bi Slovenci poslali več glasovnic, pa jih niso mogli, ker jih veliko število še ni dobilo slovenskega državljanstva, čeprav ga nekateri zahtevajo že več kot leto dni, ali pa so glasovnice prihajali do njih že tako pozno, da jih ni imelo smisla pošiljati v Slovenijo. Nasploh je bilo za izseljence v tem smislu slabo poskrbljeno. Ni pa znano, da bi SIM, ki se zdaj na vso moč poteguje za sredstva, ki izvirajo iz skrbi za Slovence, kdaj in kjerkoli zavzemala ali vsaj opozarjala na potrebo po hitrejšem reševanju teh vprašanj.

Če sem pri sredstvih, moram opozoriti še na dejstvo, da se ta po mojem mnenju ne uporabljajo ekonomično. Ravno v času, ko sem bil v Argentini, je SIM nakazalo nekemu društvu predvojnih izseljencev 46.000 USD (ameriških dolarjev) za ureditev prostora za balinanje. Sicer cenim skrb za rekreacijo izseljencev, vendar menim, s konkurenco bi se gotovo doseglo, da bi sredstva, ki jih je SIM namenila za balinanje, bila veliko ekonomičneje uporabljena, če bi jih namenila za učenje slovenščine v tem društvu, katerega člani, ki znajo ali se vsaj čutijo Slovence, bi lahko prešteli na prste ene roke. Da ne omenim, kakšno korist bi imele od tega denarja denimo slovenske šole v Buenos Airesu, ki poučujejo slovenščino že tretjo ali četrto generacijo slovenskih otrok in ki bi še kako rade konkurirale za sedaj tako neekonomično porabljena sredstva, če ne bi bilo monopola in slabega ugleda SIM na tem področju.

O demokratični organiziranosti SIM in njeni pripravljenosti za spremembe pa tole. Seveda sem v času obiska spraševal povojne izseljence, ki s SIM nočejo sodelovati, in teh je večina, ali se res ne bi na kakšen način dalo sodelovati s SIM. Odgovor je bil da, toda le pod pogojem, da SIM sprejme nov statut, katerega izdelavo je Slovincem v Argentini predlagala SIM sama. Nov statut so v Argentini tudi izdelali, temeljil pa je na dejstvu, da nove člane in organe SIM volijo izseljenci sami. Na tak osnutek statuta SIM po dveh letih še ni odgovorila.

Nasploh pa, in to je moja sklepna misel, je dejstvo, da Slovenci v Argentini, čeprav so v ustvarjalnem padcu, ki je deloma tudi posledica monopolnega položaja SIM, predstavljajo eno najmočnejših izseljenskih skupnosti ne samo na kulturnem področju, pač pa tudi na političnem, saj je prav po zaslugi politične emigracije v Argentini in njenega slovenskega lobija v njej bila Argentina prva država Južne Amerike, ki je priznala samostojnost Slovenije, ne nazadnje pa je prav po zaslugi tega lobija iz Argentine prišla zadnja ponudba vlade Republike Argentine o odpravi vizumov med Argentino in Slovenijo. Želeti je, da bi bili Slovenci povsod tako prisotni kot v Argentini, čeprav sem prepričan, da se v sklopu svojih možnosti trudijo povsod. Zato je nujno, da izseljencem ne zapiramo sodelovanja s pogoji, preko koga naj sodelujejo s Slovenijo. Če jim ena vez ni všeč, jim dajmo možnost, da si poiščejo drugo, interes Slovenije je slej ko prej, da izseljenci s Slovenijo sodelujejo. Zato se mi zdi nova rešitev o demonopolizaciji SIM pametna in racionalna.

Robert A. Jernejčič,
Ljubljana

Delo, Pisma bralcev, 24. aprila 1993

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske latinskoameriške Trgovske Zbornice

NAČRT JE USPEL. Cilj, ki je bil v dogovoru med Argentino in FMI, je bil dosežen. Prvo trimesečje je bilo zbranih 1.000 milijonov dolarjev. Iz državnega proračuna pa mora biti vloženi za načrt Brady 2.855 milijonov dolarjev.

RAZVESELJIVA NAPOVED. Ameriška družba finančnikov Salomon Brothers napoveduje za 1. 1993 konec inflacije v Argentini.

ŠPANIJA OPROSTILA 50% ARGENTINSKEGA DOLGA. Ekonomska združenja v Španiji so oprostile polovico dolga, ki je znašal 109 milijonov dolarjev. Plačevanje druge polovice pa je predvideno za 15 let.

REKORD PRODAJE DOLARJEV. V zadnjem tednu meseca marca je Centralna banka v Argentini prodala 97,9 milijonov dolarjev.

ARGENTINA NA DOBRI POTI. To je mnenje odlične angleške revije „The Economist“, v katero piše dopisnik Rupert Pennat Rea. „Mislim, da argentinski primer ni edini. Je država z dolgo zgodovino slabega gospodarskega vodstva. Interesantno je, kar se je zgodilo v Argentini zadnja leta. Po slabo obetajoči preteklosti, je vladi uspelo razbiti verige in izvesti reforme, ki se mi zdijo primerne. Storila jih je hitro in že v začetku dosegla uspehe. Res je nekaj bolečih napak, ampak stari sistem ni pripeljal prav nikamor.“ Izjava pred odhodom v Buenos Aires.

POHVALA BID (Medameriška banka za razvoj v Latinski Ameriki). V svojem letnem poročilu je BID izrazil pohvalo glede pomembnih gospodarskih premikov v Argentini. Obljubil je izdatno posojilo, ki naj se uporabi zlasti na socialnem področju. Od leta 1961 je posredoval Argentini 6.135 milijonov dolarjev, ki naj služijo za financiranje gospodarskih načrtov v višini 1.530 milijonov dolarjev. Največje ugodnosti je imela energija: 1.945 milijonov, poljedelstvo in ribolov 743 milijonov, zdravje in okolje pa 528 milijonov.

SEDANJI USPEH GOSPODARSKEGA PROGRAMA v Argentini se kaže v stabilnosti in rasti notranjega bruto proizvoda (PBI 9%) z močnim padcem letne inflacije, ki je v 1. 1990 dosegla številko 1.000 (Poročilo BID).

INFLACIJA PADA skoraj po vsem svetu. Po statistiki OIT se je znižala zadnje leto v večini držav. Tudi Argentina je pri tem dosegla lepe uspehe.

PODRAŽITEV MESA v Argentini. Povišica je bila občutna v mesnih podjetjih in samopostrežbi: od 0,5% do 6% v zadnjih dveh mesecih.

V LATINSKI AMERIKI na sploh, je oznaka v znamenju napredka od 2,6%, nekoliko manj od 3,2 v letu 1991, kljub poslabšanju svetovne ekonomije. BID v svojem poročilu najbolje ocenjuje Čile, najslabše pa Brazilijo.

50 MILIJONOV oseb v Latinski Ameriki živi v izredni revščini, kljub gospodarskemu napredku in večjim socialnim pravicam.

ČILE DOSEGLE ČUDEŽ. Čilski razvoj kaže, kaj zmora dobra vladna politika. Brezposlenost občutno pada. Ekonomija je dosegla zadnje leto skoraj 10% dosežkov, taksa brezposelnosti se je znižala od 20% na 4,4% od leta 1990 in inflacija je padla od 20% na 12,7 (Po The New York Times.)

OBRTNA ZBORNICA SLOVENIJE, ki v državi zastopa obrtniške interese in skrbi za razvoj in pomoč obrtnikom, ima danes že okoli 50.000 članov. Med temi je 7.000 prevoznikov (14.000 tovornih vozil), 3.500 gostinskih obratov in 2.500 trgovin.

VELIKO TON, MALO DENARJA. V koprski luki so v desetih mesecih pretovorili več blaga kot lani. Ker prevladujejo predvsem masovni tovari, je iztržek precej skromen.

MALE VODNE ELEKTRARNE. V Sloveniji deluje 230 malih zasebnih hidroelektrarn, ki skupaj pridobijo 25 milijonov kilovatnih ur električne energije. V gradnji je še okrog 60 elektrarnic. Z njimi bodo dobili še dodatnih 66 milijonov kilovatnih ur elektrike.

SLOVENSKE ŽELEZNICE V HUDI KRIZI. Po mnenju člankarja v „Slovenecu“ (22. marca) so poglavitni vzroki, ki so uničili sistem Slovenskih železnic, namerni, ne le nesposobnost. Na slovenskih železnicah vlada popolna organizacijska zmeda. Kaže se tudi v tem, da je ta železnica dobesedno postala železnica pol pismenih. Veliko vagonov slovenske železnice je ostalo na drugih področjih bivše Jugoslavije.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM v Mariboru je med najboljšimi in najlepše urejenimi srednjimi šolami v Mariboru. Posebej odmevno je delo turističnega krožka, ki ga vodi diplomirana ekonomistka prof. Helena Cvikel. Vsi, ki se izobražujejo za turistične tehnike, se učijo še treh jezikov: angleščine, nemščine in italijanščine. Člani krožka so strokovnjaki za vodenje po Sloveniji in tujini.

DESNICA BOLJ UPORABNA. „Slovenija potrebuje dobrega gospodarja; levica in desnica sta sicer enakovredni, toda desnica je bolj uporabna.“

SLOVENIJA V SVETOVNI BANKI. Za članstvo je izpolnila vse pogoje. S članstvom v Svetovni banki, v Mednarodnem skladu in Evropski banki za obnovo, je sklenjen prvi in najvažnejši korak pri povezovanju Slovenije na globalni ravni.

KOCKA MORA PASTI. Še je čas, da se začne s prenovo podjetij in se slovensko gospodarstvo dvigne na evropsko raven. Na žalost slovenski izdelki le redko dosega evropske zahteve po ceni in kakovosti. Slovenski delavec je štirikrat cenejši in dvakrat manj produktiven kot evropski.

40 SLOVENSkih PODJETIJ trguje z lepim uspehom na Češkem in v Slovaški. Svoje izdelke pa prodaja 15 slovenskih proizvajalcev.

KMETJE NEZADOVOLJNI. V Mariboru sta Zveza zadrug Maribor in Kmečka zveza pripravili pogovor s kmeti. Dvorana je bila prepolna in vse povedano precej vroče. Prevladovalo je mnenje o slabem stanju in kmetijstvu. Stanje se je pa zadnji čas še poslabšalo. Odkupne cene mesa in mleka ne dohitevajo inflacije in čedalje večjih stroškov materiala. V hribovskih krajih kmetje nimajo več denarja za plačilo socialnih dajatev.

NEKAJ LJUBLJANSKIH SEJMOV: Slovenski avtomobilski salon (od 16.—30. maja); III. mednarodni sejem sodobne umetnosti in starin (od 30. maja—3. junija); srečanje „Marketing Club“, industrijskih oblikovanj (od 3.—10. julija).

PODJETNIŠKA VRLINA. „Imamo vse razloge, da smo skromni. Še nikdar ni nihče izgubil posla, ker bi prisluhnil stranki preveč pozorno,“ pravi Bob Ebstein, direktor Sybase, o nevarnosti, ki preži na uspešne podjetnike, da zdrsejo v aroganco.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

30. aprila

1 dolar	104,86	SIT tolarjev
1 marka	66,33	SIT tolarjev
100 lir	7,12	SIT tolarjev

Nad. s 1. str.

pomore k življenju, še posebej do čim prejšnje ustanovitve slovenskih šol. Druga brata, diplomiranega jurista, so Angleži vrnili iz Vetrinja v smrt. Angleži, potem ko sem leta z nekim prijateljem, v kontaktu z angleškimi vojnimi ujetniki na Korškem, tvegali zanje življenje. Ironija usode.

Ko vam je bila predlanskim podeljena tržaška literarna nagrada Vstajenje, smo v DELU izpod peresa Lojzke Brautzuve brali tudi to, kako ste že leta 1947 za slovensko radijsko postajo v Trstu napisali dramsko delo, kjer ste spregovorili o spravi. Kaj mislite danes o spravi?

Bojim se, da do nje še dolgo ne bo prišlo. In da je to nevarno. V svetu, ki se bliža, še vse kaj večja „hiša“ kakor je slovenska, ne bo mogla obstati, „če je razdeljena zoper sebe“... Toda odkod rešitev, ko se zdi, da bolj kot želja, najprej resnici pogledati v oči, prevladuje govor o nujnosti konsenza?

Do sprave ne more priti, dokler se — po mojem — ne sprejmejo razna dejstva, kakor to, da je treba ločiti med partizani-nacionalisti in partizani-komunisti in seveda hkrati med KP in OF, ki ni bila drugača kakor orodje prve za doseg revolucije. Pa najsi so člani OF to hoteli ali ne — pripomogli so k zmagi revolucije in so tudi za metode delovanja soodgovorni. Kdo bi dvomil, da med partizani, zlasti v prvih mesecih, ni bilo ljudi, ki so bili pripravljene boriti se predvsem za svoj narod? Še več! Tudi ne vidim smisla zanikavati, da niso med komunisti, vsaj v prvih letih, bili idealisti, ki so bili za svojo idejo pripravljene umreti. Toda prav tako ni bilo nobenega dvoma, da v bistvu ni šlo za kakšno osvobodilno vojsko, ampak predvsem za izpeljavo revolucije. Kdor še danes ne vidi, da je v tistih letih šlo za čisto navadno boljševiško revolucijo na eni strani — na drugi strani pa (ko je v letu dni bilo pobitih tisoče nedolžnih in še po smrti z lažnimi blatenih) za povsem legitimno samobrambo, nekaj ali v njegovem intelektu ali pa njegovi volji ni v redu. In kdor tega ne vidi, mu ob vsej zavzetosti in najboljših namelih ne bo mogoče jasno videti naše ne politične ne literarne ne kakršnekoli druge zgodovinske resnice.

V Moskvi teče proces, kjer jasno govorijo o vlogi KP in o boljševiškem genocidu. Ali je pri nas bilo kaj drugače? Dovolj je vendar samo brati Kardeljeva ali Kidričeva pisma Titu. Nikamor ne bomo prišli, če si bomo zakrivali oči pa zdaj govorili o „borbi dveh struktur za oblast“ (in torej — logično — o „dvojni krivdi“), ko lahko celo formulacija — ki jo kdaj tudi sama emigracija uporablja — „o državljanski vojni“ ne zajame resnice in ne pove, zakaj, kdaj in kako se je revolucija začela.

Drugo, kar bi po mojem morali vzeti v poštev, je to: gotovo bi se tudi pri komunističnih revolucionarjih kdaj dalo govoriti o „dobrih namenih“ pa o „občutku zgodovinske nujnosti“, celo o „religiozni zanesečnosti“, kakor piše kak sodobni ex-marxistični mislec, toda... Zahod, pa najsi danes še s tako silo vdira vanj splošni relativizem, na koncu koncev (če zaradi drugega ne, ker sicer nobeno gospodarsko sožitje ni možno...) pristaja na neki „skupni jezik“. Mi vsi, pa naj gre za ta ali oni narod, za milijonskega ali stomilijonskega, govorimo v resnici samo dialekt nekega „judovsko-grško-rimskega jezika“. In v tem jeziku se reče laži laž in umoru umor. Če si o tem problemu ne bomo na jasnem, bomo ranjeni hoteli živeti naprej; na neki način — kakor je že kdo napisal — bomo „ostali duševni invalidi“.

Mislím pa tudi, da ne more biti dvoma, da nobena pravna, demokratska država — in še manj taka, kakršna je Slovenija, ob katere rojstvu je usodno važno, kako in s

„Slovenci za danes“

čim se hrani — ne more preiti tako groznih zločinov, kakor so bili pri nas, ne da bi prišlo do preiskave o krivcih. Hkrati pa se prav tako ustavljam ob dejstvu, da ne poznam — recimo — enega samega domobranca, tudi takega, ki so mu pobili del družine, ki bi hotel celo avtodeklariranega včerašnjega krvnika postaviti pred puško. Še več: nisem še srečal nikogar — in krog, s katerim občujem, je domá označen z desnico — ki bi za koga zahteval ječo. Toda da je treba zločin javno obsoditi in zlasti mladim generacijam dati jasno vedeti, da je šlo za „pre-stopok“ (neke meje, neke osnovne etične drže), za „prestupljenje“, tj. „zločin“, kdo bi mogel dvomiti? In eno je razumeti te nesrečne ljudi, nesrečne tudi, če se tega še ne zavedajo, biti usmiljen do njih, biti jim tudi pripravljen pomagati, drugo pa — kakor se kdaj godi — vzeti kot nekaj normalnega, da se „o preteklosti ne govori“, da so razni ljudje doma vedejo, kakor da se v preteklih petdesetih letih nič ni zgodilo. Že pred desetletji smo lahko brali sovjetske (!) zgodovinarje, ki so pisali, da bo prej ali slej treba resnici pogledati v oči, kajti „nezračiščeni problemi v posamezniku nujno prej ali slej privedejo do histerije in povsem isto se lahko zgodi s celotnim narodom.“

Kako pa se „spraviti“ s starimi komunisti, ki so narod potegnili v revolucijo, pa se „spravitelj“ smejejo v brk? In s tistimi, ki si skušajo varovati hrbet in si na tistem mislijo: „Après de nous la délu-ge...“

Tudi do takih je treba imeti usmiljenje. Pa četudi se oni temu smejejo, ker ne verjamejo v nobeno „kazen“ ne na tem na onem svetu. Kristjan ve, da ni tako, da ne bo tako.

A hujši se mi zdi problem, kako priti do sprave vsaj s tistim nekdanjimi nasprotniki (ali njihovimi sinovi), ki govorijo o nujnosti sprave, ki pa istočasno živijo svoj nihilizem. Kako naj pride do s-pra-ve, če ni resnice, če ne veš, kaj je prav. Ne gre za brskanje po citatih kakega Pirjevca-Ahaca o tem, da je članom KP vedno bilo povsem jasno, da gre za revolucijo in nič drugega („in kakšno revolucijo!“), niti se nima smisla ustavljati ob kasnejših Kocbekovih izjavah o „diaboličnem komunizmu“. Ne more pa človek mimo izjav nekoga, ki se sicer navdve glasno za spravo zavzema, hkrati pa trdi, da človek v moralnem redu ne more ločiti dobrega od zlega, da se torej tudi — recimo — množični pokol Partije ne da obsoditi. „Ni odgovora, ki bi to dejanje dokončno opravičil, in tudi ne odgovora, ki bi to dejanje dokončno obsodil.“ „Če pa kdo — ob svojem javno deklariranem ateizmu — potem še govori o „felix culpa“ („naposled je ta zločin samo potrdil naš narod, saj pomeni neko samoustanovitve...“) — v kakšnem jeziku govorimo, kako naj pride do spo-razum-a?

Vaša prognoza: Kdaj torej dokončna sprava?

Pred leti sem bil nekoč v Parizu obiskal prijatelja, poklicnega diplomata. Takrat je zastopal Vatikan pri neki organizaciji Združenih narodov. Ves dopoldan je razgovor tekla prav o teh vprašanjih. Popoldne sva odšla v bližnjo kavarno in ob vstopu je pozdravil pri dveh ločenih mizah sedeči skupini ljudi. „Vidiš,“ mi je dejal, „kmalu bo minilo dvesto let (od francoske revolucije), pa si še danes ne govorijo...“

Vojna leta ste preživeli v Ljubljani. V katerem kulturnem krogu ste se gibali? Katere kulturnike ste spoznali? — Imate kaj spominov na Pregljo? Ali na Narteja

Velikonjo, ki je potem doživel posebno tragično usodo?

Vojna leta, razen dobe v Gonarsu, sem preživel kot begunec v Ljubljani. Moja družina pa je bila literarna: Debeljak, Jalen, Kociper, Šali, v Union pa je prihajal tudi kak Riko Debenjak in kakšni drugi umetnikarji. S Pregljem sem govoril samo enkrat, ko me je Debeljak predstavil kot „mladega bodočega dominsvetovca“. V času, ko mi je Finžgar fiskal mojo prvo knjigo, sem skozi mesece bil skoraj vsak dan pri njem. Marsikak spomin — lep, pa kasneje tudi grenek, imam zapisan na svojih „letečih listkih“. Kasneje sem bil leto dni in morda več osebni tajnik Narteja Velikonje; sprva pri Socialni, kasneje pri Zimski pomoči. Mož, ki „se Mu je posvetil v službi za dobre, vredne in potrebne ljudi“, kasneje pa bil postavljen pred sodišče „za narodno čast“. Že dalj časa se sprašujem, zlasti še potem, ko sem zvedel, da so pričeli ponatiskovati njegove spise, da mu je v rojstni vasi bila odkrita spominska plošča, ali je domá tudi že prišlo do ponatisa celotnega njegovega zagovora pred sodiščem. Bil je človek, ki se ob bližanju komunizma ni bal izreči tudi najmočnejše obsodbe, ki je tik pred smrtjo mirno povedal, da se „v ideologiji ni motil, (kvečjemu morda) v svoji taktiki“. Ne bo treba čakati še enkrat štirideset let, da se narodu povsem jasno prikaže, kaj je hotel, za kaj je dal življenje ta polhromi junak. Tudi o stikih z njim so zapiski, ki bi literarnemu zgodovinarju povedali le kaj malega, marsikomu drugemu pa mnogo več.

Ste pričakovali tako hiter zlom komunizma na evropskem Vzhodu in še posebej v Sloveniji?

Da bo komunizma nekoč konec, o tem nikdar nisem niti najmanj dvomil. Dovolj je bilo imeti malo kmečke pameti, dovolj vsaj malo poznati zgodovino. In prav tako tudi nisem dvomil, da nimajo prav tisti — celo kakšni naši najvidnejši misleci doma —, ki so še leta 1960 pisali, da je nacistična zmotna hujša od komunistične. Zelo na kratko si moral videti, če si mislil, da bo nacizem — bolni produkt enega samega in tako ošabnega naroda, s sovraštvom prevzet do tolikih — mogel zavladati za dalj kot za eno generacijo, medtem ko pa je komunizem, „ta zmes utopije in diabolične preciznosti“ (Poupard), ob svoji nevarni zmoti, zapeljivih slovanih, prepojen v mnogih z neko religiozno mistiko, imel svoje ljudi sredi vsakega naroda. Sicer pa se mi je vedno zdelo, da je ob konfrontaciji dveh „boleznih“ treba gledati čisto preprosto na to, katera je zmožna uničiti več ljudi. Ali „davica“, ki sicer davi in res lahko koga uniči, ali „rak“, ki se smrtno nevaren razrašča v tebi?

Že tam pred petindvajsetimi leti smo v Buenos Airesu lahko v celotnem ciklusu predavanj poslušali komentarje dr. Komarja k raznim marksističnim filozofom: da je pri marksizmu šlo za največji mit stoletja in — da ga je konec. Pa tudi, da temu nujno prej ali slej sledi zrušitev struktur, ki jih je postavil. Toda okoli leta 1980 je bilo celo iz pisem koga naših ljudi, ki je ob obiskih Sovjetske zveze od blizu opazoval gospodarske trzljaje po tovarnah in pisarnah, videti, kako so komunizmu leta šteta. Samo površnim žurnalistom je razsulo prišlo „nepričakovano“, ko pa stvari niso bile jasne tudi kakemu z „bistrcem“ ne preveč obdarovanem krščanskem intelektualcu, ki je še leta 1980 svetoval mlajšemu kolegu, naj vendar začne študirati marksizem, „ki bo filozofija naslednjih stoletij“. Vendar — važnejše, kot so te konstatacije,

je dejstvo, da s koncem marksizma še dolgo ni konec tudi njegovih „sestavlin“...

Kako gledate kot slovenski besedni ustvajalec, in to kako od daleč, po že skoraj pol stoletja v tujini, na slovensko realnost?

Gledam s skrbjo, tako kakor gledajo vsi, ki so Slovenci kaj več kot pa samo po krvi, pa naj nas je usoda postavila „v ta bridki obroč od Triglava do Kolpe“ ali pa pod tuje zvezde. Gledam s strahom, pa tudi z — upanjem.

Bojim se, da se razni krogi v domovini ponovno igrajo z usodo slovenstva. Poleg tega — pravim —, če smo se včeraj morali spraševati, ali bodo res zveneli meči in verige „in v naše zmedene usode knjige / s krvjo poslednjo vrsto“ (Gradnik), ali se ne moramo z današnjim pesnikom spraševati, mar res „ne shiramo, še preden ugasnejo naši časi“? (Pavček) — Tudi sam sem prepričan, da narodi umirajo samo, če hočejo sami umreti; toda lažje je bilo to napisati Ortegi in Gasetu ob svojih Špancih, ki so daleč od prepaha na robu Evrope, kakor bi mu bilo, če bi bil član naroda, stisnjene med dva kulturna in gospodarska ter ekspanzijske željna kolosa. Ko pa imamo za nameček med nami še vrsto intelektualcev — nihilistov. Vem, pred leti je govoril kak Plečnik (prim. samo Lenarčičeve spomine prav v Mladiki) o večvrednosti slovenske rase ob primerjavi sosednjima, in danes kdo drug naših velikih ljudi v svetu trdi isto, toda kaj, ko pa je v našem narodu toliko kandidatov za samomorilce!

Da celo otroški pesnikr javno lomijo kopja, zato da se v ustavo vstavi pravica do aborta, ali ne daje to vsakemu Slovincu misliti? Mar je čudno, če se danes — bolj kot se je pesnik leta 1908 — z upravičenostjo sprašujemo: „Ko drugi grabijo vse dalje, širje, / boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrsti?“ (Pa seveda tudi „rod“, ki biva v tujini...) V času, ko celo politični predstavniki mlade države nenadoma govorijo samo še o državi, o narodu pa samo še kot o „preživeli kategoriji“, ko drugi govorijo o „svetosti človeka“, v resnici pa hočejo posamično bitje minirati in eliminirati — kako ne bi biti zaskrbljen?

Vem: ob vsem prebiranju matičnih publikacij, ob vseh pismih iz domovine, od daleč ni mogoče dobiti jasne podobe o miselnosti domá. Toda zdi se zgovoren indicij, da se premnogi — zlasti med njimi, ki še danes držijo v Sloveniji vajeti v rokah — vedejo, kakor da se med leti 1941 in 1945 ni nič zgodilo in kakor da se po koncu revolucije ni nič zgodilo (mislim množične poboje). Oziroma, če se je, kakor da se tisto njih ne tiče. „Zgodovinska nujnost“. itd. Poleg vsega drugega — kakšno nespoštovanje do ljudi! Res, da se zadnje čase množična občila — razni dnevnikarji in baje zadnje čase celo TV — že vedejo bolj evropsko, toda še pred letom dni — kakšno nespoštovanje do množice. Seveda: kako od raznih ljudi pričakovati spoštovanje do množice, če isti ljudje — bi dejal Ciceron — niso imeli spoštovanja do posameznika?

Komunizem je v desetletjih zameglil pogled na razne vrednote, pa tudi na sicer preprosta zgodovinska dejstva. Toda zdi se, da se ljudem oči vedno bolj odpirajo. Vedno pogosteje je v pisanju — zlasti mlajših — najti znamenja, ki kažejo, da prihaja v zavest — recimo samó — Chestertonova misel: „Ljudje niso ljubili Rima, ker je bil velik. Rim je postal velik, ker so ga ljubili.“

Ta vaša misel — kaže na to, da gledate v prihodnost Slovenije vendarle z nekaj optimizma.

No, prav zaradi v gornjem citatu nakazane misli gledam na svojo domovino tudi z — upanjem. In to upanje ni kakšna „po-

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCİ V ARGENTINI

LJUBLJANA — Zavarovanci slovenskih in hrvaških zdravstvenih zavodov se bodo lahko posluževali med svojim začasnim bivanjem v sosednji državi vseh storitev, ki jim pripadajo v lastni državi. Predstavniki obeh zavodov so se pomenili tudi glede nekaterih spornih točk v dosedanem poslovanju: v Sloveniji se namreč zdravi več hrvaških zavarovancev kot slovenskih na Hrvaškem, pa še zaradi velikih sprememb v menjalnem razmerju med valutama obeh držav.

KRANJ — Vasja Žemva si prizadeva, da bi ustanovil zasebno, nepridobitveno humanitarni fondacijo, ki bi uredila sodobno letalsko reševalno službo. Žemva se z letalskim reševanjem ljubiteljsko ukvarja že štirinajst let in ima napeljene razne zveze po Evropi, ki bi omogočile Sloveniji tako službo. V Nemčiji so tudi člani DRF obljubili pomoč za nakup helikopterja, ki je najpogosteje uporabljen v reševalnih akcijah. V Frankfurtu pa so že ustanovili EURAMI, Evropski letalski medicinski inštitut, ki bo organiziral evropske letalske reševalne službe, priporočal najsodobnejše zdravstvene metode in pomagal novim članicam pri začetnih projektih.

PODGORA — Mladi David Jenko (12) je med brskanjem po hiši našel mnogo za-

nimivih predmetov in dokumentov, last pokojnega prastrica Martina Šiferja (1890-1954). V hiši je s prijateljem preuredil štiri sobe v muzej in razstavil čevljarstvo orodje, razglednice in razne dokumente starega strica. Šifer je bil leta 1947 zaprt v Škofovih zavodih v Šentvidu, kjer so bile razmere tako slabe, da se je zaobljubil s postavitvijo znamenja v bližini domače hiše. Po izpustitvi je res postavil kapelico, ni mu pa uspelo ob vznožju znamenja zapisati imena vseh žrtev vojne, kot je imel še v načrtih.

ROGAŠKA SLATINA — Na posvetu o strategiji razvoja gozdov in gozdarstva na Inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo je bilo povedano, da je v Sloveniji več kot milijon hektarov gozda in da jih je treba upoštevati bolj iz ekološkega zornega kota kot pa materialnega. V parlamentarni obravnavi bodo pregledali osnutek zakona o gozdovih, ki naj opredeli predvsem nacionalno politiko gospodarjenja z gozdovi, usmeritve za ohranitev in razvoj ter pametno izkoriščanje.

RADENCI — Slovenski in evropski arhivariji so se zbrali na XV. Posvetovanju arhivistov in arhivarjev. Vodil jih je dr. Peter Pavel Klasinc, direktor Mednarodnega inštituta arhivskih znanosti pri Pokrajinskem arhivu Maribor (letos praznuje 60-letnico ustanovitve) Govorili so tako o tehničnih problemih, kot je nevtralni papir, mikroklimatske razmere v arhivih, varnost podatkov v računalniško podprtem informacijskem sistemu — kot tudi o valorizaciji gradiva, kaj in kako arhivirati ter kako tudi varovati spravljen material pred naravnimi in človeškimi zlorabami.

KOZINA — V letu 1956 so gradili železniški most z namenom, da bi obnovili progo Kozina-Trst, ki pa nikdar ni služil svojemu namenu. Predstavljal pa je veliko oviro za magistralno cesto Kozina-Kastelec, ker po njej niso mogli prevažati visokih tovorov: morali so jih pretovarjati, razstaviti ali pa kar prepeljati skozi Trst, kar je bil lep ovinek. Večkrat so razna podjetja predlagala, da bi ga zrušili. Končno so v mesecu marcu most res minirali in odpravili dosedanjo zapreko.

KOPER — V koprskem pristanišču je raztovarjala 315 metrov dolga, 50 metrov široka in 57 metrov visoka ladja Chrishirokwa Maru, do sedaj največja ladja, ki je priplula v to pristanišče. Pripeljala je 180 tisoč ton železove rude, ki jo bo devetdeset vlakov odpeljalo v Voestove plavže v avstrijskem Linzu. Lahko bi pripeljala 220 tisoč ton tovora, vendar bi se vgreznila kar 19 metrov in ne bi mogla priti v Koper, ker je dovoljen vgrez le do 16,50 metrov. Ladjo je vlekel kar pet vlačilcev.

„Slovenci za danes“

Nad. s 4. str.

božna želja“. Niti ne kak moj „produkt“, ko bi si po desetletjih občutka popolne nemoči, da bi kakorkoli mogel vplivati na življenje v domovini, zdaj nenadoma ustvaril neko psihološko kompenzacijo v obliki „trdnega upanja“. Še več: to upanje niti ni samo sad prepričanja, da ni mogoče, da bi vse strašno trpljenje našega naroda, vse žrtve v preteklosti mogle biti — zaman. Ne! Moje upanje je zagospodeno v prepričanju o moči narave, o moči resnice, ki je v naravi stvari samih. Gre za preprosto, povsem mirno, toda — stvarno upanje.

Ne gre za iluzije! Tu so možje in žene, ki iščejo globljo duhovnost; vrsta znans-tvenikov, ki ob vsej univerzalosti svojih

Osebne novice

Krsta: V San Justu je bil krščen Tomaž Pavel Grilj, sin Marjana in ge. Jožice roj. Malovrh. Botrovala sta Pavel Malovrh in Aleksandra Grilj, krstil pa je župnik Tone Bidovec.

V cerkvi Stella Maris v Villa Luzuriaga je bil krščen Nikolaj Pavel Uštar, sin Pavla in Miguele G. roj. Malgarejo. Botra sta bila Ivan Uštar in María Santa Ayala.

Čestitamo!

Občni zbor

V nedeljo, 25. aprila, je odbor Slomškovega doma povabil svoje članice in člane na letni občni zbor. Ker Dom posluje pod pravno obliko Cooperativa Castelli in ker je bil navzoč predstavnik občine Matanza, je prvi del zbora potekal po uradnem dnevnem redu, ki je vseboval poročilo predsednika lic. Marjana Schifferja, bilanco in prikaz izgube in dobička, kar je podal blagajnik Marjan Loboda ml., in poročilo nadzornika Hermana Zupana. Sledile so dopolnilne volitve odbornikov, katerim je zapadel mandat. Kljub temu, da je dnevni red bil v španščini, je vse brezhibno potekalo.

Po kratkem premoru se je nadaljeval neuradni del občnega zbora v slovenščini, v katerem smo se najprej spomnili pokojnih članov in članic, ki so nas zapustili v preteklem letu: Mare Kočar, Fride Beznik, dr. Jožeta Dobovška, Avgusta Clementa in Alojzije Sparhakl. Z župnikom Jožetom Škerbcem smo zmolili očenaš za pokoj njihovih duš in s sklepom, da jih bomo ohranili v hvaležnem spominu. Župnik je nato podal nekaj misli o javnem delu v dobrobit naše skupnosti, katere blagoslovljene sadove vsi uživamo. Zaželel je, da bi nikoli ne manjkalo požrtvovalnih žena in mož, ki bi bili voljni sprejemati odgovorna mesta v skupnosti. Sledilo je poročilo kulturne referentke ge. Alenke Poznič in voditeljice šolskega tečaja Antona Martina Slomška ge. Helene Malovrh. Pri debati k poročilom so se omenile izboljšave in naložbe pri obnovi Doma, pa tudi težave zaradi visokega obdavčenja. Odbor je v preteklem letu tudi rešil zelo kritično vprašanje hišnika z najemom mlade emigrantske

Poroki: V cerkvi Marije Pomagaj sta se v soboto, 1. maja, poročila cont. Miha Bokalič in Alenka Smole. Med poročno mašo, pri kateri je pel „Gallus“, ju je poročil ženinov brat Jože Bokalič ob somaševanju Vinka Bokaliča, Jožeta Škerbca in Franceta Barleta. Priče so bili starši novoporočencev: Vinko in ga. Pavla Bokalič ter Ivan in ga. Štefka Smole.

V soboto, 24. aprila, sta se poročila v farni cerkvi Ntra. Sra. del Huerto v Mar del Plati cont. Lidija Tušar in cont. Ramón S. Cejas. Za priči sta bila starša Ciril Tušar in Juana Pardo de Cejas.

Čestitamo!

ruske družine za tako važno službo. Pri predlogih se je sprožila misel o potrebi počastitvi spomina pokojnih dobrotnikov Doma in častnih članov kot npr. Matevža Potočnika. Novi odbor bo o tem razmišljal in pripravil predlog.

Po dopolnilnih volitvah je odbor Slomškovega doma sestavljen takole: predsednik lic. Marijan Schiffer, podpredsednik Marjan Loboda, tajnik Marjan Jeriha, blagajnik Marjan Loboda ml., finančni referent cont. Danijel Škraba, šolska referentka Helena Malovrh, kulturna referentka Alenka Poznič, socialni referent dr. Boris Štrfciček, gospodarska referentka Pavla Škraba, gospodarski referent Jernej Tomazin, prireditveni referent Tone Kastelic, športni referent Ciril Loboda, nadzorni odbor: Herman Zupan in Božidar Fink. Člana odbora sta tudi predsednica odseka SDO Lučka Vombergar in predsednik odseka SFZ Marko Čeč.

Članska večerja

V petek, 30. aprila je bila v Domu članska večerja kot primerno slovo uspešne preteklo poslovne dobe in vzpodbuden uvod v novo poslovno leto. Odbor je uporabil to priložnost, da se je javno zahvalil in dal priznanje dobrotnikom Doma in našim članom, ki so pripomogli, da so bili v Domu obnovljeni prostori in športno igrišče, ki je pridobilo sodobno razsvetljava. Predsednik lic. Marijan Schiffer je poudaril v zahvalnih besedah, da se odbor trudi ustvariti in ohranjati v Domu pogoje, da se naše verske, družabne, kulturne in športne dejavnosti lahko nemoteno razvijajo. Vsi dobromisleči rojaki naj se počutijo v Slomškovem domu kot doma in se vključujejo v različne dejavnosti. Kot zadnji, a ne manj pomemben dogodek, je bil sprejem novih članic in članov. 25 deklet in fantov se je letos pridružilo članstvu Slomškovega doma. Predsednik jih je imensko pozdravil in zaželel, da bi s svojimi mladimi močmi dali Domu še večjega zagona.

Srečanje s kranjskim dekanom

V petek je obiskal Slomškov dom kranjski dekan Stanislav Zidar. Najprej je pri sveti uri pred prvim petkom daroval sveto mašo in imel cerkveni nagovor, nato je pa v dvorani številnim navzočim orisal svojo življenjsko usodo otroka očeta domobranca, ki so ga komunisti umorili v Kočevskem rogu. Orisal je delo slovenske Cerkve v težkih časih komunistične diktature in nova pota pri pastoraciji, ki so jih ubirali duhovniki in laiki ob popolnem uničenju verskih organizacij po vojni. Nakazal pa je tudi upov polne primere novega krščanstva, kjer je poudarek na kvaliteti. Današnja svoboda je predvsem velik izziv za kristjane, da se umaknejo iz anonimnosti in uporabijo svobodo za pričevanje vere in apostolat. Vsekakor je to dolgoročni proces, namreč osveščenje kristjanov in uveljavljanje pravic v javnem življenju.

NOVICE S PRIMORSKE

PETROLEJSKI PROMET naj bi preusmerili iz Benetk v Trst, je predlagal minister za okolje. Proti temu predlogu se je oglasila Slovenska skupnost, ki je prethtala pluse in minuse: od povečanega petrolejskega prometa bi bile zelo majhne koristi, v zameno bi pa morali podvojiti naftovod, kar predstavlja v principu zadnjega novih ran na Krasu in povečanje nevarnosti ekološke katastrofe v Tržaškem zalivu.

UMRL JE BOŽIDAR FILIPOVIČ (62), eden najboljših šahistov v Italiji, vendar se ni mogel udeleževati vsedržavnih prvenstev, ker ni imel državljanstva. Spadal je tudi v sam vrh slovenskega šaha. (V šestdesetih letih je tržaški mojster Guido Capello s njim igral vrsto iger za trening in izgubil 1:9. Capello je nato osvojil italijanski naslov in poslal Filipiču razglednico z besedami: V Italiji sem prvi, v Trstu, drugi.)

REVIJA MOST je prenehala izhajati. Ustanovili so jo leta 1964 z namenom, da bi premoščali pregrade in povezovali Slovence in Italijane. Prispevski uglednih slovenskih mož in priznanih italijanskih izobražencev so izhajali v slovenščini in italijanščini. Zadnjo številko je uredil Vladimir Vremec, njen dolgoletni odgovorni urednik.

V NEMČIJI je umrl prof. Mirko Renner, ki je dolgo let posvetil Gorici svoji glasbeno sposobnost. Zborovodja in organist v goriški stolnici, učitelj petja na gimnaziji in učiteljski, se je lotil tudi naštudiranja in dirigiranja raznih operet.

O RAZVOJU slovenske kulture v zajedstvu je bil posvečen javni posvet, ki ga je deželna komisija Slovenske skupnosti za kulturo in občila pripravila v Devinu. Ugledni govorniki, med katerim so bili dr. Rafko Dohar, prof. Tomaž Simčič, prof. Emidij Sušič, prof. Alojz Rebula, Salvatore Venosi, so razmišljali o položaju in perspektivi osrednjih kulturnih ustanov in o ustvarjalni in umetniški moči zamejske kulture. Številna udeležba je pokazala na zanimanje za reševanje teh vprašanj.

MALI OGLASI

Še je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. **Alejandra Igljič Šef.** Glavarjeva 45. 61000 Ljubljana - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362 **Proyectos de Informática S.A.** - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji Tel./Fax: 942-8681/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes oseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martin - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitve v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 -

ANDREJ ŠIFRER IZ SLOVENIJE V NAŠEM DOMU V SAN JUSTU Prvi veliki koncert

slovenskega avtorja-pevca

za stare, mlade in upokojeince.

V soboto, 22. maja, ob 21.30 uri

Naš dom - San Justo - H. Yrigoyen 2756

Sodeluje:
ROCK & POLKA

ŠTEVILKA 11.384

je izšla za glavni dobitek na Državni loteriji 30. aprila.

Vsi člani Zadruga in Mutuala SLOGA, katerih številke članske ali hranilne knjižice končajo z

84

imajo možnost, da pridejo v poštev pri III. NAGRADNEM ŽREBANJU SLOGE, ki bo 6. julija 1993 v naši glavni pisarni, če do 30. junija 1993 vložijo v navadno hranilno vlogo v MUTUALU SLOGA \$ 200.- oziroma doplačajo razliko do te vsote.

Med upravičence bomo to pot izžrebali te nagrade:

1. Filmska kamera SANYO, mod. VND 66
2. Električni šivalni stroj SINGER, mod. 2350
3. Električni sušilnik KOHINOOR, 5,200 kg.

Poleg te izredne ugodnosti, vam naložba v SLOGI prinaša lepe obresti, vam je vedno na razpolago, vam daje pravico do izdatnih in brezplačnih socialnih podpor in možnost ugodnih posojil in plačevanje v obrokih.

Povprašajte osebno ali po telefonu, kakšno je stanje vašega računa v SLOGI ali o pogojih za vpis, če še niste član.

SREČA VAS IŠČE, POMAGAJTE JI, DA VAS NAJDE!
V SLOGI JE MOČ!

OBVESTILA

NEDELJA, 16. maja:

33. obletnica ustanovitve doma v San Martinu.

ČETRTEK, 20. maja:

Sestanek Sanmartinske Lige ženamat.

PETEK, 21. maja:

Seja Medorganizacijskega sveta v prostorih Zedinjene Slovenije ob 20.

SOBOTA, 22. maja:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Koncert Andreja Šifrerja v San Justu ob 21.30 uri.

TOREK, 25. maja:

Koncert Andreja Šifrerja v Ramos Mejiji za otroke ob 17. uri

PETEK, 28. maja:

Koncert Andreja Šifrerja v Mendoza ob 20. uri

SOBOTA, 29. maja:

Koncert Andreja Šifrerja na Pristavi ob 22. uri.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. maja:

Koncert Andreja Šifrerja v Barilochah ob 19. uri.

SREDA, 2. junija:

Spominska proslava ZSMŽ z govorom Jože Andrejak ob 17. uri v Slov. hiši.

Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

FANTJE!

MLADINSKI PEVSKI ZBOR IZ SAN JUSTA, VABI MLADE FANTJE, DA BI SE NAM PRIDRUŽILI H GOJITVI SLOVENSkih IN TUDI MEDNARODNIH PESMI, OB SREDAH IN PETKIH OD 20.00 DO 21.30 URE.

PRIJAVITE SE NA TEL.: 441-7075 PO 18.URI

VAS PRIČAKUJEMO!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TAJLERS GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

Slovenski avtor - pevec

ANDREJ ŠIFRER V ARGENTINI

PROGRAM KONCERTOV:

Sobota, 22. maja, ob 21.30 uri: „Naš dom“ - San Justo
Torek, 25. maja, ob 17. uri: „Slomškov dom“ - Ramos Mejía (za otroke)
Petek, 28. maja, ob 20. uri: „Slovenski dom“ - Mendoza
Sobota, 29. maja, ob 22. uri: „Slovenska Pristava“ - Castelar
Nedelja, 30. maja, ob 19. uri: „Slovenski dom“ - Bariloche